

Historia sztuki

terminologia, wybór

Źródło: Słownik terminologiczny sztuk pięknych, Warszawa 2004

1. abakus
2. abstrakcyjna sztuka
3. action painting
4. afisz
5. agora
6. akademizm
7. akant
8. akrolit
9. akropol
10. akroterion
11. akt
12. akwaforta
13. akwarela
14. akwatinta
15. akwedukt
16. alla prima
17. amor vacui, horror vacui
18. alegoria
19. alternacja podpór
20. al. fresco
21. al. secco
22. ambit, obejście
23. ambona
24. amfilada
25. amfiteatr
26. amfora
27. angielski ogród
28. animalistyczne przedstawienie
29. antepedium ołtarzowe
30. antropomorfizm
31. aparaty kościelne
32. Apokalipsa
33. apoteoza
34. apsyda
35. arabeska
36. architraw
37. archiwolta
38. arena /staroż./
39. arkada
40. arma Christi
41. arrasy
42. art. brut
43. Art. Déco
44. art. informel

45. arte povera
46. assamblage
47. atrium
48. atelier artysty
49. atrybucja atrybut
50. atyka
51. aureola
52. autoportret
53. awangarda
54. babilońska sztuka
55. baldachim
56. balustrada
57. Bambino
58. baptysterium
59. barbakan
60. barok
61. batalistyczne przedstawienie
62. bastionbaza kolumny
63. bazylika
64. Biblia pauperum
65. biennale plakatu
66. biforium, tryforium
67. biust / popiersie
68. bizantyńska sztuka
69. blanki / krenelaż
70. boniowanie
71. bordiura
72. bozzetto
73. bożnica / synagoga
74. camera obscura
75. caravaggionizm
76. cella
77. cenotaf
78. cerkiew
79. chiaroscuro
80. chinoiserie
81. Chrystus Bolesciwy, Chrystus Frasobliwy
82. Chrzcielnica
83. Chusta Weroniki
84. cour d'honneur
85. collage
86. circus / cyrk
87. czerwonofigurowe malarstwo, czarnofigurowe malarstwo
88. dadaizm
89. decollage
90. Deesis
91. design
92. dewocyjne przedstawienie
93. diagonalizm
94. dypylońskie wazy

95. draperia
96. dripping
97. Droga Krzyżowa
98. drzeworyt
99. dyptyk
100. dywizjonizm
101. egejska sztuka
102. egipska sztuka
103. ekslibris
104. ekspresjonizm
105. emballage
106. empire
107. empora
108. enkaustyka
109. entasis
110. Entartete Kunst
111. environment
112. epitafium
113. etruska sztuka
114. faktura
115. falsyfikat
116. fasada
117. fete galante
118. filakterie / banderole
119. filar
120. flamboyant formizm
121. fotomontaż
122. fowizm
123. francuski styl ogrodowy
124. fresk
125. fryz / fryz arkadkowy
126. futuryzm
127. gimnazjon
128. głowica / kapitel
129. gotyk
130. graffiti
131. grafika
132. Gracji starożytnej sztuka
133. grobowiec
134. groteska
135. gwasz
136. gzyms
137. halowy kościół / układ
138. happening
139. heraldyka
140. historyzm
141. hortus conclusus
142. horyzontalizm / wertykalizm
143. ikona, ikonostas
144. iluzjonizm

145. impast
146. impresjonizm
147. inicjał
148. inkrustacja
149. instalacja
150. intarsja
151. islamu sztuka
152. izokefalizm
153. kampanila
154. kanon
155. kanopy
156. kariatyda
157. kartusz
158. kasetony
159. katakumby
160. kicz
161. klasycyzm
162. klasztor
163. kliniec
164. kolekcjonerstwo
165. koloryt
166. kolumna / kolumnada
167. kompozycja
168. konceptualizm
169. konfesja
170. konstruktywizm
171. kontrapost
172. kopia
173. kopuła
174. Koronacja Marii
175. krajobraz, sztafaż, veduta, marina, fantastyczny
176. krucyfik, krucyfik widlasty, mistyczny
177. kruzganek
178. krypta
179. kubizm
180. kuros
181. kwiaton
182. labirynt
183. laserunek
184. laskowanie
185. latarnia
186. lawowanie
187. linoryt
188. litografia
189. lizeny
190. Ludwika XIV styl
191. łuk triumfalny
192. Maiestas Domini
193. Macewa
194. malarstwo

195. mandorla
196. manieryzm
197. marchand
198. martwa natura
199. mastaba
200. maswerk
201. maskaron
202. maureska
203. Matka Boska, Maria
204. meander
205. mechanofaktura
206. meczet
207. megality, menhiry, kromlechy, dolmeny
208. megaron
209. menora
210. mensa
211. metafizyczne malarstwo
212. minaret
213. miniatura, iluminacja
214. minimal art.
215. mitologiczne przedstawienie
216. Młoda Polska
217. mobil, mobile
218. modernizm
219. moduł
220. monochromatyzm
221. monstrancja
222. mozaika
223. multiple
224. mumia, kartonaż mumii
225. mur pruski
226. muzeum
227. nabiści
228. nagrobek
229. narteks, kruchta
230. naturalizm
231. nawa
232. neobarok
233. neogotyck
234. neoimpresjonizm
235. neoplastycyzm
236. neorenesans
237. nowa figuracja
238. objet d'art
239. oktagon
240. okuciowy ornament
241. oleodruk
242. ołtarz
243. op-art. Zob. wizualizm
244. ornament

- 245. palmeta
- 246. Pantokrator
- 247. Pasja
- 248. perizonium
- 249. perspektywa malarska
- 250. piano nobile
- 251. pilaster
- 252. pinakiel
- 253. pinakoteka
- 254. piramida
- 255. plafon
- 256. plakat
- 257. plecionkowy ornament
- 258. plener, plei-air
- 259. pointylizm
- 260. polichromia
- 261. poliptyk
- 262. pop-art.
- 263. portal
- 264. portret - pośmiertny, fikcyjny, idealny, realistyczny, reprezentacyjny, zbiorowy, autoportret, sarmacki, akcesoria
- 265. porządki architektoniczne - dorycki, joński, koryncki, toskański, kompozytowy, spiętrzony, wielki porządek
- 266. postimpresjonizm
- 267. postmodernizm
- 268. Prerafaelici
- 269. prezbiterium
- 270. proporcje
- 271. propyleje
- 272. przedromańska sztuka
- 273. przypora, skarpa
- 274. przyporowy system
- 275. puryzm
- 276. pylony
- 277. rajonizm
- 278. ready-mades
- 279. rekonstrukcja
- 280. realizm, realizm krytyczny, magiczny, socjalistyczny
- 281. relief
- 282. religijne przedstawienie
- 283. relikwiarz
- 284. renesans, renesans karoliński
- 285. rocaille
- 286. rokoko
- 287. romantyzm, romantyczny ogród
- 288. romańska sztuka
- 289. rotunda
- 290. rozeta
- 291. rybi pęcherz
- 292. ryzalit

293. rzemiosło artystyczne
294. rzygacz
295. rzymska sztuka
296. sarkofag
297. Sacra Conversatione
298. Sąd Ostateczny
299. Secesja
300. sfumato
301. sgraffito
302. sitodruk, serigrafia
303. sklepienia
304. snycerstwo
305. sos monachijski
306. stadion
307. suprematyzm
308. surrealizm
309. symbol / symbolizm
310. symultanizm, kompozycja symultaniczna
311. szkieletowa konstrukcja
312. sztafaż
313. sztuka ziemi
314. światłocień
315. tabernakulum
316. tablicowe malarstwo
317. tapiserie
318. taszyzm
319. teatr
320. tempietto
321. tenebryzm / maniera tenebrosa
322. termy
323. tolos, monopteros
324. tondo
325. Tora
326. tors
327. tralka, balaska
328. transept
329. Trójca Święta
330. tryglif, metopa
331. tryptyk
332. tumba
333. Ukrzyżowanie
334. Unizm
335. urbanistyka
336. urna
337. video art
338. walor, malarstwo walorowe
339. waza
340. wczesnochrześcijańska sztuka
341. weduta
342. wiązany system

- 343. wieniec kaplic
- 344. wimperga
- 345. wirydarz
- 346. witraż
- 347. woluta, spływy wolutowe
- 348. wykusz
- 349. zakopiański styl
- 350. Zaśnięcie Marii
- 351. ziggurat
- 352. złoty podział, złote cięcie
- 353. Zmartwychwstanie
- 354. zoomorficzne, antropomorficzne formy
- 355. Zwiastowanie
- 356. zwornik, klucz
- 357. żabki
- 358. żebro sklepienne
- 359. żelbet
- 360. żupan, kontusz, pas słucki

oprac. B. Jaskólska